

Asia C-699/23

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

16.11.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Juzgado de Primera Instancia n.º 8 de Donostia – San Sebastián
(Espanja)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

13.11.2023

Kantaja:

FG

Vastaaja:

Caja Rural de Navarra S.C.C.

Pääasian oikeudenkäynnin kohde

Kiinneluottosopimus – Toimituspalkkio – Kohtuuttomuus

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artikla – Tulkintaa koskeva ennakkoratkaisupyynnö –
Toimituspalkkioita koskevan Tribunal Supremon oikeuskäytännön
yhteensopivuus unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa – Edellytykset

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Onko avoimuusperiaatteen vastaista, että elinkeinonharjoittaja perii toimituspalkkion palveluista, joiden sisältöä ja kestoja ei ole määritetty, mikä estää kuluttajaa todentamasta yhtäältä, että palkkio on sopimuksessa tai hinnastossa määrätyn mukainen tai joka tapauksessa kyseisen palvelun luonteeseen nähden kohtuullinen, ja toisaalta, ettei palvelu ole päällekkäinen minkään muun palvelun

kanssa, ettei kuluttaja joudu maksamaan palveluista, joiden korvaus sisältyy jo sopimuskorkoon, ja ettei elinkeinonharjoittaja peri mistään palvelusta korvausta kahteen kertaan?

2) Onko avoimuusperiaatteen vastaista, että mainostaessaan kuluttajille tarkoitetuille kiinnelainoille tarjoamaansa korkoa elinkeinonharjoittaja ei samalla mainosta toimituspalkkiota, joka on pakollisesti maksettava mainostetun sopimuksen allekirjoittamishetkellä, erityisesti, jos tämä toimituspalkkio vastaa yleisesti tunnettua, ennalta määrättyä ja pysyvää prosenttiosuutta myönnetystä lainamäärästä, oli se mikä hyvänsä?

3) Jos lainan edellytysten selvittäminen ja lainahakemuksen käsittely, lainanhakijan luottokelpoisuutta ja takaisinmaksukykyä koskevien tietojen kokoaminen ja analysointi ja lainalle esitettyjen vakuuksien arviointi ovat palveluja, joista peritään korvauksena toimituspalkkio tilanteessa, jossa hakemus hyväksytään ja lainasopimus allekirjoitetaan, ja jos näistä samoista palveluista ei peritä palkkiota tilanteessa, jossa lainahakemus hylätään, voidaanko katsoa, että kyse on pankkitoimintaan liittyvistä palveluista, jotka kuuluvat osana pankin turvajärjestelyihin ja että näiden palvelujen kustannukset kuuluvat siten pankin vastuulle, kuten kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/17/EU ilmenee?

4) Jos katsotaan, että toimituspalkkio peritään korvauksena muista kuin lainanantajana toimivan laitoksen toimintaan liittyvistä palveluista ja että tämä palkkio on sen vuoksi maksettava sopimuskoron päälle, eikä kyseisen laitoksen pitäisi esittää kuluttajalle lasku, jossa on eritelty toimituspalkkion ja arvonlisäveron määrät kutakin palvelusuoritusta kohti?

5) Onko avoimuusperiaatteen vastaista, että elinkeinonharjoittajalla, joka perii toimituspalkkion korvauksena useista konkreettisista palveluista, ei ole hinnastoa, josta ilmenisi kunkin palvelun hinta ja kesto, ja ettei se esitä kuluttajalle tällaista hinnastoa ennen sopimuksen allekirjoittamista, jotta kuluttaja voisi yhtäältä saada ennalta selville, mitkä ovat lainasopimuksen lopulliset kustannukset, ja toisaalta verrata kyseisten palvelujen hintaa muiden elinkeinonharjoittajien tarjoamien palvelujen hintoihin?

6) Onko avoimuusperiaatteen mukaista, että elinkeinonharjoittaja perii useista lainasopimuksen tekemisen kannalta välttämättömistä konkreettisista palveluista korvauksen, joka lasketaan tietyinä prosenttiosuutena myönnetyn lainan kokonaismäärästä, jolloin samasta palvelusta, jota tarjoaa sama määrä henkilöitä saman ajanjakson ajan, toimituspalkkiona laskutettava määrä vaihtelee sen mukaan, mikä lainamäärä kussakin tapauksessa on myönnetty?

7) Onko avoimuusvalvonta direktiivin 93/13/ETY 4 artiklan 2 kohdan vastaista, kun siinä pidetään toimituspalkkiota koskevaa ehtoa kohtuuttomana, jos

toimituspalkkion määrä ylittää tietyn konkreettisen luvun, joka perustuu internetistä saatuihin perittyjä toimituspalkkioita koskeviin tilastoihin?

8) Onko kansallinen oikeuskäytäntö, jonka mukaan toimituspalkkion suhteettomuus määräytyy sen mukaan, minkälaisia perittyjen toimituspalkkioiden määrät tilastojen mukaan olivat Espanjassa kyseisenä ajankohtana, direktiivin 93/13/ETY 6 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan vastainen, kun kyseiset toimituspalkkiot on peritty ajankohtana, jona Espanjassa ei valvottu toimituspalkkioita koskevien sopimusehtojen kohtuuttomuutta?

9) Onko tehokkuuseriaatteen vastaista, että sopimuksissa, jotka on tehty ennen kuin Espanjan kuningaskunta saattoi direktiivin 2014/17/EU osaksi kansallista lainsäädäntöään, elinkeinonharjoittaja perii toimituspalkkion korvauksena mahdollisen lainanottajan luottokelpoisuuden ja liiketoimen toteutuskelpoisuuden selvittämisestä, kun näistä selvityksistä ei enää kyseisen direktiivin täytäntöönpanon jälkeen ole saanut aiheutua mitään kustannuksia mahdolliselle lainanottajalle?

10) Onko direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä 29.5.2023 annetussa Tribunal Supremon tuomiossa STS 816/2023 vahvistetun kaltaiselle kansalliselle oikeuskäytännölle, jonka mukaan toimituspalkkiota koskevan ehdon kohtuuttomuuden valvonnassa ei edellytetä, että kyseisessä ehdossa on eritelty palvelut, joista toimituspalkkio peritään, ja hinnat, jotka niistä laskutetaan, vaan kohtuuttomuutta valvottaessa on ainoastaan tarkistettava, että kyseisessä sopimusehdossa on selvästi ilmoitettu kuluttajan maksettavaksi tuleva määrä ja että tämä määrä ei ylitä tiettyä ennalta määrättyä rajaa, jonka ylityessä sitä pidetään suhteettomana?

Unionin oikeussäännöt, joihin vedotaan

Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annettu neuvoston direktiivi 93/13/ETY, johdanto-osan 12, 13, 19, 20 ja 24 perustelukappale ja 3, 4, 5, 6 ja 7 artikla

Sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11.5.2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, 7 artikla

Kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista 4.2.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, liitteessä II olevan B osan 4 kohdan 3 alakohdan ensimmäinen virke

Kansalliset oikeussäännöt, joihin vedotaan

Pankkitoiminnan avoimuutta koskevassa Espanjan lainsäädännössä toimituspalkkiolle annetaan erityiskohtelu, joka poikkeaa muiden pankin palkkioiden kohtelusta. Kiinnelainojen rahoitusehtojen avoimuudesta 5.5.1994 annetun asetuksen (Orden de 5 de mayo de 1994, sobre transparencia de las condiciones financieras de los préstamos hipotecarios) liitteessä II olevassa 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Toimituspalkkio – Kaikki kiinnelainan edellytysten selvittämiseen, tällaisen lainan myöntämiseen tai käsittelyyn liittyvät kulut tai muut samankaltaiset lainanantajana toimivan laitoksen toimintaan liittyvät lainan myöntämisestä aiheutuvat kulut on sisällytettävä yhteen toimituspalkkioksi kutsuttavaan palkkioon, joka maksetaan kertasuorituksena. Palkkion suuruus, muoto ja eräpäivä on yksilöitävä tässä ehdossa. – –

2. Muut palkkiot ja myöhemmät kulut. – Toimituspalkkion lisäksi lainanottajan voidaan sopia vastaavan vain seuraavista kustannuksista: – – c) Palkkiot, jotka on asianmukaisesti ilmoitettu Espanjan keskuspankille 12.12.1989 annetun asetuksen ja sen soveltamiseksi annettujen asetusten säännösten mukaisesti ja jotka vastaavat jotakin sellaista laitoksen palvelusuoritusta, joka ei liity pelkkään lainan tavanomaiseen hallinointiin.”

Tätä toimituspalkkioiden ja pankin muiden palkkioiden välistä erilaista kohtelua jatkettiin vielä kiinnelainojen tai -luottojen kuluttajille myöntämisen sekä laina- tai luottosopimusten tekemiseen liittyvien välityspalvelujen sääntelystä 31.3.2009 annetun lain nro 2/2009 (Ley 2/2009, de 31 de marzo, por la que se regula la contratación con los consumidores de préstamos o créditos hipotecarios y de servicios de intermediación para la celebración de contratos de préstamo o crédito) alkuperäisessä toisinnossa. Sen 5 §:ssä säädettiin palkkio- ja kulutariffien avoimuutta koskevista velvoitteista seuraavaa:

”1. Yritykset vahvistavat vapaasti tariffinsa, jotka liittyvät palkkioihin, ehtoihin ja kuluihin, jotka voidaan vyöryttää kuluttajille, ilman muita rajoituksia kuin ne, joista tässä laissa, 23.7.1908 annetussa laissa ja 16.11.2007 annetussa kuninkaan asetuksessa 1/2007 säädetään kohtuuttomista sopimusehdoista. Palkkioiden, korvausten ja kulujen, jotka voidaan vyöryttää, mukaan lukien neuvontapalvelut, tariffeista on käytävä ilmi tilanteet, joissa niitä sovelletaan, sekä tarvittaessa se, kuinka usein niitä sovelletaan. Asiakkaalle vyörytettyjen palkkioiden tai korvausten on vastattava tosiasiallisesti suoritettuja palveluja tai kuluja. Palveluista, joita asiakas ei ole nimenomaisesti hyväksynyt tai pyytänyt, ei saa periä mitään palkkiota eikä kuluja.

2. Edellisestä momentista poiketen – –: b) Asunnon hankintaan myönnettävissä kiinnelainoissa tai -luotoissa toimituspalkkioon, joka maksetaan kertasuorituksena, sisältyvät kaikki kiinnelainan edellytysten selvittämiseen, tällaisen lainan myöntämiseen tai käsittelyyn liittyvät kulut tai muut

samankaltaiset yrityksen toimintaan liittyvät lainan myöntämisestä aiheutuvat kulut. Valuuttamääräisten lainojen tai luottojen tapauksessa toimituspalkkioon sisältyvät myös mahdolliset valuutanvaihtomaksut, jotka peritään lainan tai luoton ensimmäistä erää käyttöön asetettaessa. Muiden kuluttajalle vyörytettävien palkkioiden ja kulujen, jotka yritys perii lainoista tai luotoista, on vastattava jotakin sellaista laitoksen erityistä palvelusuoritusta, joka ei liity pelkkään lainan tai luoton myöntämiseen tai hallintaan.”

Nykyisin tämä järjestelmä sisältyy kiinteistöluottoa koskevista sopimuksista 15.3.2019 annettuun lakiin 5/2019 (Ley 5/2019, de 15 de marzo, reguladora de los contratos de crédito inmobiliario), jonka 14 §:ssä, jonka otsikko on ”Asuntolainojen markkinoinnin avoimuutta koskevat säännöt”, säädetään seuraavaa:

”3. Kuluja voidaan vyöryttää ja palkkioita periä vain sellaisista lainoihin liittyvistä palveluista, joita lainanottaja tai mahdollinen lainanottaja on nimenomaisesti pyytänyt tai hyväksynyt, ja edellyttäen, että ne vastaavat tosiasiallisesti suoritettuja palveluja tai kuluja, jotka voidaan todentaa.

4. Jos sopimuksessa määrätään toimituspalkkiosta, se maksetaan kertasuorituksena ja siihen sisältyvät kaikki kiinnelainan edellytysten selvittämiseen, tällaisen lainan käsittelyyn tai myöntämiseen liittyvät kulut tai muut samankaltaiset lainanantajan toimintaan liittyvät lainan myöntämisestä aiheutuvat kulut. Valuuttamääräisten lainojen tai luottojen tapauksessa toimituspalkkioon sisältyvät myös mahdolliset valuutanvaihtomaksut, jotka peritään lainan tai luoton ensimmäistä erää käyttöön asetettaessa.”

Käsiteltävään asiaan sovelletaan myös kuluttajien ja käyttäjien suojelusta annetun yleisen lain ja muiden täydentävien lakien konsolidoidun toisinnon hyväksymisestä 16.11.2007 annettua kuninkaan asetusta nro 1/2007 (Real Decreto Legislativo 1/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) (8 §:n b ja d momentti ja 60, 80, 82 ja 83 §), luottolaitoksiin kohdistuvasta valvonnasta ja niiden toimintaan puuttumisesta 29.7.1988 annettua lakia 26/88 (Ley 26/88, de 29 de julio, sobre disciplina e intervención de entidades de crédito), yleisistä sopimusehdoista 13.4.1998 annettua lakia 7/1998 (Ley 7/1998, de 13 de abril, sobre condiciones generales de la contratación) (3 §, 8 §:n 1 momentti, 8 §:n 2 momentti, 5 §:n 5 momentti ja 7 ja 10 §) ja siviililakia (Código Civil) (1303 §).

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Kantaja teki 22.1.2010 vastaajan kanssa kiinnelainasopimuksen, jossa lainan määräksi sovittiin enintään 168 200 euroa, laina-ajaksi 30 vuotta ja kuukausierien lukumääräksi 360. Sopimukseen sisältyi toimituspalkkiota koskeva ehto 4, jossa määrättiin seuraavaa: ”Lainasta peritään toimituspalkkio, jonka määrä on NOLLA PILKKU KOLMEKYMMENTÄVIISI PROSENTTIA myönnetyn lainan

alkuperäisestä määrästä ja jonka LAINANOTTAJA maksaa kertasuorituksena tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä.” Näin ollen kantaja maksoi toimituspalkkiona 588,70 euroa sopimuksen allekirjoittamishetkellä.

- 2 Kantaja nosti 6.4.2022 ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa kanteen, jossa hän vaati erityisesti kyseisen toimituspalkkion toteamista kohtuuttomaksi.

Asianosaisten keskeiset väitteet pääasian oikeudenkäynnissä

- 3 Kantaja katsoo, että toimituspalkkio on kohtuuton. Hän väittää erityisesti, että Tribunal Supremen oikeuskäytäntö (joka sisältyy 29.5.2023 annettuun Tribunal Supremen tuomioon 816/2023 (ES:TS:2023:2131), ei ole unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön (erityisesti tuomio 16.7.2020, Caixabank ja Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (C-224/19 ja C-259/19, EU:C:2020:578) ja tuomio 16.3.2023, Caixabank (Lainan toimituspalkkio) (C-565/21, EU:C:2023:212)) mukaista.
- 4 Vastaja katsoo, että toimituspalkkio ei ole kohtuuton. Se väittää erityisesti, että Tribunal Supremen oikeuskäytäntö on täysin edellä mainitun unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaista ja että unionin tuomioistuin on jo ratkaissut toimituspalkkioon liittyneet epäilykset.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntöjen perusteista

- 5 Unionin tuomioistuin lausui espanjalaisten ensimmäisen asteen tuomioistuinten esittämien ennakkoratkaisupyyntöjen johdosta 16.7.2020 antamassaan tuomiossa Caixabank ja Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (C-224/19 ja C-259/19, EU:C:2020:578) Espanjassa perittävistä toimituspalkkioista. Erityisesti tuomiolauselman 2 ja 3 kohdassa todetaan seuraavaa:

”2) Direktiivin 93/13 3 artiklaa, 4 artiklan 2 kohtaa ja 5 artiklaa on tulkittava siten, että sopimusehdot, jotka kuuluvat sopimuksen pääkohteen käsitteen alaan, on ymmärrettävä ehtoiksi, joilla vahvistetaan kyseisen sopimuksen olennaiset suoritukset ja jotka sellaisina määrittävät sopimusta. Sopimusehdot, jotka ovat luonteeltaan liitännäisiä sopimussuhteen keskeisen sisällön määrittäviin sopimusehtoihin nähden, eivät sitä vastoin kuulu tämän käsitteen alaan. Se, että toimituspalkkio sisältyy kiinnelainan kokonaiskustannuksiin, ei merkitse sitä, että palkkio olisi lainan olennainen suoritus. Jäsenvaltion tuomioistuimen on joka tapauksessa tutkittava sopimuksen pääkohdetta koskevan sopimusehdon selkeys ja ymmärrettävyys riippumatta siitä, onko mainitun direktiivin 4 artiklan 2 kohta saatettu osaksi kyseisen jäsenvaltion oikeusjärjestystä.

3) Direktiivin 93/13 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kuluttajan ja rahalaitoksen välisen lainasopimuksen ehto, jossa veloitetaan kuluttaja maksamaan toimituspalkkio, on omiaan aiheuttamaan kuluttajan vahingoksi huomattavan epätasapainon osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välille vastoin lojaliteettiperiaatetta, kun rahalaitos ei osoita, että

tämä palkkio vastaa tosiasiallisesti suoritettuja palveluja ja sille aiheutuneita kuluja, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava.”

- 6 Tribunal Supremo kuitenkin katsoi, että kyseiseen tuomioon oli vaikuttanut se, että kansallinen lainsäädäntö ja Tribunal Supremoon oikeuskäytäntö oli esitelty unionin tuomioistuimelle vääristyneellä tavalla. Näin ollen se päätti esittää tästä ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle (asia C-565/21).
- 7 Kyseisessä ennakkoratkaisupyynnössä Tribunal Supremo totesi ensinnäkin kansallisen lainsäädännön kuvauksesta, että unionin tuomioistuimelle oli esitelty ainoastaan niiden Espanjan säännösten sisältö, joissa säädetään, että pankin palkkiot on perusteltava tietyn tosiasiallisen palvelun suorittamisella, mutta sille oli jätetty kokonaan esittelemättä muut toimituspalkkiota koskevat Espanjan säännökset, joissa vahvistetaan toimituspalkkiota varten järjestelmä, joka poikkeaa olennaisesti pankin muita palkkioita koskevasta järjestelmästä. Toiseksi ennakkoratkaisupyynnössä todettiin Tribunal Supremoon oikeuskäytännön kuvauksesta, että unionin tuomioistuimelle oli esitetty, että olisi olemassa ”kansallista oikeuskäytäntöä, jonka mukaan toimituspalkkiota koskeva sopimusehto läpäisee automaattisesti avoimuusvalvonnan”, kun todellisuudessa tällaista oikeuskäytäntöä ei ole olemassa.
- 8 Tribunal Supremo huomautti, että todellisuudessa sen antamassa tuomiossa 44/2019 ainoastaan todettiin, että toimituspalkkio ei ole kohtuuton, jos se läpäisee avoimuusvalvonnan eli jos se on selkeä ja ymmärrettävä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetussa laajassa merkityksessä.
- 9 Riidanalaisen ehdon avoimuusvalvonnasta Tribunal Supremo totesi, että sen antamassa tuomiossa 44/2019 vahvistettiin, että toimituspalkkiota koskevien säännösten tarkoituksena on varmistaa tämä avoimuus (kaikki palkkiot, jotka voivat aiheutua lainan- tai luotonantoon liittyvistä toimista, ryhmitellään yhdeksi ainoaksi palkkioksi, joka maksetaan kertasuorituksena, tästä palkkiosta ilmoitetaan kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä ja se lasketaan mukaan lainan todelliseen vuosikorkoon).
- 10 Tribunal Supremo myös totesi, että tuomiossa 44/2019 luetellaan muitakin syitä, jotka tukevat riidanalaisen ehdon avoimuutta: ensinnäkin kuluttajat, jotka ovat kiinnostuneita kiinnelainaa tai -luottoa koskevan sopimuksen tekemisestä, ovat yleensä hyvin tietoisia siitä, että pankki useimmiten perii pääomalle maksettavan koron lisäksi toimituspalkkion; toiseksi vakimuotoista tietosivua koskevan sääntelyn mukaan pankki on velvollinen ilmoittamaan kyseisestä ehdosta mahdollisille asiakkaille, ja itse asiassa tämä on yksi niistä seikoista, joita pankit käsittelevät mainonnassaan; kolmanneksi kyse on palkkiosta, joka on maksettava kokonaisuudessaan lainan perustamishetkellä, mikä tarkoittaa, että keskivertokuluttaja kiinnittää siihen erityistä huomiota, koska se muodostaa merkittävän osan lainan saannin edellyttämästä taloudellisesta uhrauksesta; neljänneksi ehdon sanamuodosta, sen sijainnista sopimuksessa ja sen rakenteesta voidaan päätellä, että se on sopimuksen olennainen osa.

- 11 Lisäksi Tribunal Supremo huomautti, että voidaan mainita useita unionin tuomioistuimen ratkaisuja, jotka tukevat edellä mainittuja päätelmiä. Ensinnäkin unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun toimituspalkkio on etukäteen tiedossa ja kun sen määrä tai laskentatapa ja sen eräpäivä on tarkasti määritetty niin, että siitä asiakkaalle aiheutuvat taloudelliset seuraukset voidaan arvioida, ja kun tästä palkkiosta on ilmoitettu selvästi, on katsottava, että se läpäisee avoimuusvalvonnan, vaikka suoritettuja palveluja tai toimia ei olisikaan eritelty, kunhan tosiasiallisesti suoritettujen palvelujen luonne voidaan kohtuullisesti ymmärtää tai päätellä sopimuksesta kokonaisuutena.
- 12 Tribunal Supremoon mukaan tässä yhteydessä voitiin mainita julkisasiamies Hoganin ratkaisuehdotus Kiss ja CIB Bank (C-621/17, EU:C:2019:411) siltä osin kuin siinä viitataan toimituspalkkioon (16, 37 ja 38 kohta), 3.10.2019 annettu tuomio Kiss ja CIB Bank (C-621/17, EU:C:2019:820, 38, 39 ja 45 kohta), em. yhdistetyissä asioissa C-224/19 ja C-259/19 annettu tuomio (68 kohta) ja 3.9.2020 annettu tuomio Profi Credit Polska (C-84/19, C-222/19 ja C-252/19, EU:C:2020:631, 75 kohta).
- 13 Toiseksi Tribunal Supremo totesi, että silloin, kun vastikkeena suoritettavat palvelut liittyvät lainan tai luoton käsittelyyn tai nostamiseen eikä niiden määrä ole suhteeton, sopimusehtojen, joissa määrätään tämänkaltaisista palkkioista tai kuluista, ei voida katsoa vaikuttavan epäsuotuisasti kuluttajan oikeudelliseen asemaan eikä lojaliteettiperiaatteen vastaisesti aiheuttavan kuluttajan vahingoksi huomattavaa epätasapainoa osapuolten sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välillä. Tässä yhteydessä se viittasi jälleen kerran 3.10.2019 annettuun tuomioon Kiss ja CIB Bank (C-621/17, EU:C:2019:820, 54–56 kohta).
- 14 Lopuksi Tribunal Supremo pyysi unionin tuomioistuinta ottamaan myös huomioon, että sen yhdistetyissä asioissa C-224/19 ja C-259/19 antaman tuomion jälkeen suuri osa Espanjan tuomioistuimista on edelleenkin jatkanut toimituspalkkioita koskevan Tribunal Supremoon oikeuskäytännön soveltamista, koska ne katsovat, että oletus, johon kyseinen tuomio perustuu, ei ole Espanjan oikeuden mukainen, kun taas toiset espanjalaiset tuomioistuimet ovat tulkinneet, että kyseisessä tuomiossa todettiin Tribunal Supremoon oikeuskäytäntö asiaa koskevan unionin lainsäädännön vastaiseksi.
- 15 Unionin tuomioistuin antoi 16.3.2023 tuomion Caixabank (Lainan toimituspalkkio) (C-565/21, EU:C:2023:212).
- 16 Tribunal Supremo vahvisti 29.5.2023 antamassaan tuomiossa 816/2023 (ES:TS:2023:2131), jolla ratkaistiin asia, jossa se oli esittänyt ennakkoratkaisupyyntöä C-565/21, arviointiperusteet, joita on käytettävä määritettäessä – ei kuitenkaan yleisesti vaan tapauskohtaisesti –, onko toimituspalkkio pätevä.
- 17 Käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, ettei Tribunal Supremo ottanut tuomiossa 816/2023 huomioon kaikkia niitä 16.3.2023

annetun tuomion Caixabank (Lainan toimituspalkkio) (C-565/21, EU:C:2023:212) kohtia, joissa lausutaan toimituspalkkiota koskevan ehdon kohtuuttomuuden valvonnasta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin arvostelee erityisesti sitä, että kyseisessä Tribunal Supremon tuomiossa lähdetään siitä ilmeisestä tosiseikasta, ettei toimituspalkkio itsessään ole kohtuuton, ja tukeudutaan ainoastaan seuraaviin kahteen seikkaan sen toteamiseksi, että kyseisessä yksittäistapauksessa toimituspalkkio ei ole kohtuuton:

- toimituspalkkiolla korvattavat palvelut eivät sisälly jo muihin palveluihin, joista kuluttajalta peritään korvaus, ja
- toimituspalkkiona peritty määrä (845 euroa), joka on laskettu 130 000 euron lainapääomasta, ei ole suhteeton, sillä sen osuus tästä pääomasta on 0,65 prosenttia, ja internetissä saatavilla olevien tilastojen mukaan toimituspalkkiosta aiheutuva keskimääräinen kustannus Espanjassa on 0,25–1,50 prosenttia.

TYÖASIAKIRJA